

МОВА І ПРАВО:
ЛІНГВІСТИЧНИЙ
АСПЕКТ РОЗУМІННЯ,
ТЛУМАЧЕННЯ ТА
ЗАСТОСУВАННЯ
ПРАВА

Матеріали XI Міжвузівського
курсантсько-студентського
круглого столу
(28 жовтня 2025 року)

Одеса – 2025

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ

Кафедра мовної підготовки

МОВА І ПРАВО:
ЛІНГВІСТИЧНИЙ АСПЕКТ РОЗУМІННЯ,
ТЛУМАЧЕННЯ ТА ЗАСТОСУВАННЯ ПРАВА

Матеріали XI Міжвузівського курсантсько-
студентського круглого столу
(28 жовтня 2025 року)

Одеса – 2025

УДК: 811.161.2:372.461

Мова і право: лінгвістичний аспект розуміння, тлумачення та застосування права: матеріали XI Міжвузівського курсантсько-студентського круглого столу (28 жовтня 2025 року). Одеса: ОДУВС, 2025. 244 с.

ОРГКОМІТЕТ КРУГЛОГО СТОЛУ

Голова:

Корнієнко М.В., перший проректор, д.ю.н., професор

Члени оргкомітету:

Домброван Н.В., начальник відділу організації наукової роботи,
к.ю.н., доцент

Подлісецька О.О., доцент кафедри мовної підготовки, к.філол.н.,
доцент

Ситько О.М., завідувач кафедри мовної підготовки, к.філол.н.,
доцент

Тягнирядно Є.В., доцент кафедри мовної підготовки, к.пед.н.,
доцент

Шаповаленко Н.М., доцент кафедри мовної підготовки, к.філол.н.,
доцент

Шановні учасники круглого столу!

Сердечно вітаю вас із початком роботи XI Міжвузівського курсантсько-студентського круглого столу «Мова і право: лінгвістичний аспект розуміння, тлумачення та застосування права». Мова є основою єдності українського народу, найважливішим оберегом цілісності держави, інструментом, який спроможний показати всьому світу славу та велич нашої нації.

Мова права є історичним явищем, яке відображає загальний стан суспільства і в той же час залежить від рівня розвитку суспільства та його правової системи.

Ваше зібрання, активно й творчо організоване кафедрою мовної підготовки нашого університету, є не випадковим. У сучасній Україні йдеться не лише про збереження й утвердження рідної мови в усіх сферах соціально-гуманітарного, правотворчого, державотворчого буття, а й про те, якою має постати наша країна в близькій і у віддаленій перспективі. Цілком очевидно, що єдність української мови й традицій українського правотворення і державотворення є непорушною.

Тож, вітаючи учасників роботи курсантсько-студентського Круглого столу «Мова і право», зичу вам плідної роботи в осягненні вище окреслених проблемно-тематичних полів, науково-освітнього самоствердження, розуміння того, що саме від вас – молодого покоління курсантів і студентів, від вашого особистого усвідомлення власної мовно-ментальної ідентичності з мовою й культурою країни й громадян, інтереси яких ви захищаєте, залежить те, яке місце посідатиме майбутня Україна в європейському й світовому соціально-гуманітарному просторі.

Бажаю учасникам круглого столу плідної роботи та нових творчих здобутків в ім'я перемоги нашої країни!

Максим КОРНІЄНКО

*Перший проректор Одеського державного університету
внутрішніх справ*

*доктор юридичних наук, професор
полковник поліції*

2. Стратегія інформаційної безпеки України, затверджена Указом Президента України від 28.12.2021 № 685/2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/685/2021#Text>

3. Гриневич О. Мова як чинник національної безпеки: сучасні виклики і загрози. *Науковий вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка*. 2022. № 1. С. 45–52.

4. Кириленко І. Інформаційна безпека та мовна політика: нові підходи в умовах гібридної війни. *Українознавство*. 2023. № 2. С. 12-20.

5. Олійник В. Українська мова і національна ідентичність у добу глобалізації. *Мовознавство*. 2024. № 3. С. 30-38.

6. Прохоренко Л. Роль освіти у формуванні мовної безпеки держави. *Освітній дискурс*. 2023. № 4. С. 66-74.

7. Official EUvsDisinfo. Language and Propaganda in Hybrid Warfare. *European External Action Service*, 2024. URL: <https://euvsdisinfo.eu>

LINGUISTIC ASPECT OF INTERPRETATION AND APPLICATION OF LAW

Sikorska Viktoriia

Senior Lecturer at the Language Training Department
Odesa State University of Internal Affairs

The language of law is one of the key factors determining the effectiveness of the legal system. Through linguistic constructions, legal norms acquire their actual meaning, and their proper understanding ensures correct application in practice. The linguistic approach to the interpretation of law is based on the premise that the content of a legal norm is determined not only by logical and legal categories but also by the lexical, syntactic, and pragmatic features of the language in which it is formulated [2, p. 114].

In the process of interpretation, lexical analysis plays an essential role, as it involves establishing the meanings of specific words and terms used in a legal text. For legal practice, it is crucial that every word be interpreted unambiguously since even a slight semantic variation may lead to different legal consequences [3, p. 59]. At the same time, legislators often use words of general usage when drafting legal norms, which necessitates their specialization within the legal context.

The syntactic aspect of interpretation focuses on the structure of sentences and the relationships among their components. Word order, punctuation, conjunctions, and modal particles can significantly influence the interpretation of legal norms. For example, altering the position of the subject or object can change the meaning of a provision – determining, for instance, the scope of subjects or the nature of obligations.

Equally important is the pragmatic aspect, which reveals the communicative purpose of a legal text – its intended influence on the behavior of its addressees. The language of law is inherently directive: it not only conveys information but also obliges action. Therefore, the correct interpretation of legal norms requires consideration of both the legislator's communicative intention and the socio-legal context in which the legal text was created [1].

The interpretation and application of law are impossible without the contribution of legal linguistics, an interdisciplinary field that studies the language of law, communicative mechanisms within the legal sphere, and the influence of linguistic factors on legal decisions. In modern legal practice, forensic linguistic expertise has gained special importance, as it helps to determine the meaning of utterances, their evaluative nature, and to identify manipulative or discriminatory elements in texts [4].

Thus, the linguistic aspect of legal interpretation provides a deeper understanding of the content and structure of legal norms. Language functions not merely as a medium of law but as an instrument of legal cognition. The accuracy of linguistic formulations affects not only the correctness of judicial decisions but also the level of public trust in the legal system.

References

1. Venger, O. V. (2020). *The Linguistic Approach to the Interpretation of Legal Norms*. Bulletin of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine, (3), 45–51.
2. Kopylenko, O. L. (2018). *Language and Law: Problems of Legal Communication*. Kyiv: Yurinkom Inter.
3. Lysenko, I. (2019). *Lexical and Semantic Analysis in Legal Interpretation*. Kharkiv: Pravo.
4. Trofymenko, N. V. (2021). *Legal Linguistics: Theoretical Foundations and Practical Application*. Lviv: Svit.

Наукове видання

МОВА І ПРАВО:
ЛІНГВІСТИЧНИЙ АСПЕКТ РОЗУМІННЯ,
ТЛУМАЧЕННЯ ТА ЗАСТОСУВАННЯ ПРАВА

Матеріали студентсько-курсантського круглого столу
(04 березня 2025 року)

Статті друкуються в авторському варіанті.
Оргкомітет дозволив собі лише скорочення статей,
які суттєво перевищували пропоновані обсяги.

Підписано до друку 04.03.2025. Формат 60x84/16. Папір офсетний.
Гарнітура «TimesNewRoman». Друк цифровий.
Ум. друк .арк. 14,85. Обл.вид.арк 12,91.
Наклад 5 прим.
Видавництво ОДУВС
м. Одеса, вул. Успенська, 1
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3507 від 25.06.2009 р.